

Hospital Universitari
MútuaTerrassa

Farmàcia Hospitalària

Guia Unitat Docent

GUIA UNITAT DOCENT FARMÀCIA HOSPITALÀRIA

Cap Unitat Docent: Dr. Jordi Nicolas Picó

Tutora: Dra. María Rosa Garriga Biosca

Centre: Hospital Universitari MútuaTerrassa

Data : 2016

Índex

1. Carta de benvinguda	4
2. Definició i funcions del servei de farmàcia.....	5
3. Descripció del servei.....	6
4. Organització del servei	7
5. Cartera de serveis i activitat assistencial.....	8
6. Activitat docent	10
7. Programa/pla de rotacions i funcions del resident.....	11

1. Carta de benvinguda

Benvingut/da al Servei de Farmàcia.

És un plaer per a nosaltres donar-te la benvinguda en nom del personal facultatiu del Servei de Farmàcia i poder comptar-hi amb la teva col·laboració com a farmacèutic durant el teu període de formació.

Aquest és un període molt important de la teva vida i esperem que puguis formar-te adientment en totes les àrees que ha de conèixer un especialista en Farmàcia Hospitalària.

La formació que rebràs t'ha de permetre afrontar i resoldre qualsevol tipus de problema que es pugui presentar en la teva tasca assistencial, que estarà relacionada bàsicament amb el malalt i el seu tractament. Aquesta formació és àmplia i s'ha de fer pas a pas, seguint un camí que et portarà a conèixer tots els aspectes de l'especialitat.

El Servei de Farmàcia és un servei general de l'hospital que dona suport als altres serveis clínics. Juntament amb la resta de serveis generals, formen una estructura que completa l'atenció del malalt ingressat i extern que ho requereixi. Cal, doncs, una bona integració en l'equip multidisciplinari del centre, format bàsicament per metges i infermeres, que seran els teus companys en els quatre propers anys. Serà bo per a la teva formació que estiguis sempre a prop dels teus companys de promoció a l'hospital.

També és important la teva integració dins del Servei de Farmàcia, format per farmacèutics, administratius, infermeres, tècnics i auxiliars. La força del servei per donar el suport adequat, tant al malalt ingressat com al malalt extern, la tenim si treballem de manera conjunta. La feina individual no integrada no té cap sentit si no es comparteix amb la resta de l'equip.

La labor del dia a dia s'ha de fer més per convenciment que per obligació. Has triat una especialitat en la qual desenvolupar la teva vida professional i has de gaudir alhora que et vas formant. És, doncs, important seguir unes línies de treball d'una manera continuada. A més de "tapar forats" en moments determinats o presentar treballs als congressos, que són activitats de curta durada, és important fer treballs de seguiment en diverses matèries a llarg termini que estiguin orientats a la millora contínua del servei i et serveixin alhora per ampliar els teus coneixements.

Tenir iniciativa en tractar temes de cara al futur també és important. És segur que viuràs canvis importants dins de la sistemàtica de treball actual de la farmàcia hospitalària. Aquests canvis implicaran noves oportunitats que caldrà aprofitar per seguir millorant l'objectiu principal de la nostra tasca: assolir la major eficiència possible en el tractament dels malalts.

Esperem que la teva estada en el Servei de Farmàcia et sigui profitosa de forma integral i que et serveixi profundament per al futur.

Ben cordialment,

Dr. Jordi Nicolas Picó
Cap del Servei de Farmàcia

Dra. Maria Rosa Garriga Biosca
Tutora

2. Definició i funcions del servei de farmàcia

El Servei de Farmàcia és un servei central clínic integrat funcionalment i jeràrquicament en l'Hospital Universitari MútuaTerrassa.

El Servei de Farmàcia aporta al procés assistencial una atenció individualitzada al pacient amb una farmacoteràpia racional, segura i eficient, amb corresponsabilitat amb la resta de professionals de l'hospital.

Les **funcions** del Servei de Farmàcia, segons la Llei 29/2006, de garanties i ús racional dels medicaments i productes sanitaris, són les següents:

- Garantir i assumir la responsabilitat tècnica de l'adquisició, correcta conservació, cobertura de les necessitats terapèutiques i custòdia dels medicaments.
- Preparar fórmules magistrals i preparats oficials.
- Dispensar els medicaments indicats per atendre les necessitats terapèutiques dels pacients ingressats a l'hospital, en condicions d'eficàcia i seguretat.
- Dispensar medicaments per a pacients extrahospitalaris en els quals estigui indicada una especial vigilància, supervisió i control.
- Informar els pacients.
- Establir un sistema eficaç i segur per a la distribució de medicaments i per assegurar-ne la correcta administració.
- Custodiar i dispensar els medicaments en fase d'investigació clínica.
- Fer el seguiment dels medicaments psicoactius i tots aquells que requereixin un control especial.
- Formar part de les comissions hospitalàries implicades en la selecció i avaluació científica dels medicaments i de la seva utilització.
- Formar part d'altres comissions hospitalàries relacionades amb la utilització dels medicaments.
- Establir sistemes per garantir la seguretat en la utilització dels medicaments.
- Establir un sistema d'informació de medicaments adreçat a tots els professionals de l'hospital i un sistema de farmacovigilància intrahospitalari.
- Proposar activitats docents relacionades amb els medicaments adreçades als professionals de l'hospital.
- Fer treballs d'investigació propis o en col·laboració amb altres serveis de l'hospital i participar en assaigs clínics de medicaments.
- Col·laborar amb els professionals de l'atenció primària i especialitzada.

3. Descripció del servei

El Servei de Farmàcia està ubicat a la planta -1 de l'edifici A de l'hospital, situat a la plaça del Dr. Robert, 5.

L'horari del Servei de Farmàcia és de 8 a 20 h de dilluns a dissabte per atendre l'activitat assistencial intrahospitalària i de 9 a 14 h de dilluns a divendres per a l'atenció als pacients externs. Els diumenges, l'horari d'atenció per a l'activitat assistencial és de 8 a 19 h.

El Servei de Farmàcia està distribuït en diferents àrees:

- Recepció de comandes i magatzem general: medicaments, solucions de gran volum, inflamables, estupefaents i termolàbils
- Àrea de reenvasament de medicaments en dosis unitàries
- Àrea de farmacotècnia
- Àrea de preparació de nutricions parenterals i treball en cabina de flux laminar horitzontal
- Àrea de manipulació de citostàtics
- Àrea de dispensació interna de l'hospital (dosis unitàries)
- Dispensació a pacients externs
- Àrea de gestió i custòdia de medicaments per a assaigs clínics
- Àrea de despatxos (cap de servei, farmacèutics adjunts i residents)
- Centre d'informació de medicaments, biblioteca i sala de sessions

El Servei de Farmàcia està acreditat per a la formació d'especialistes en Farmàcia Hospitalària. Cada any s'ofereix una plaça de resident en formació.

4. Organització del servei

El Servei de Farmàcia està format pels professionals següents:

Cap del servei

Dr. Jordi Nicolas Pico

Farmacèutics adjunts

- Paula Arcenillas Quevedo: seguiment de la prescripció dels especialistes de l'hospital; consultes externes, urgències i prescripció a l'alta; participació en el seguiment dels tractaments del programa del pacient crònic complex
- Maria Rosa Garriga Biosca: àrees de nutrició parenteral, farmacotècnia i dispensació a pacients externs; tutora de residents.
- Mario Longoni Merino: dispensació en dosis unitàries i àrea oncohematològica.
- Susana Redondo Capafons: secretària del Comitè Ètic d'Investigació Clínica (CEIC); dispensació i gestió de mostres d'assaigs clínics.
- Cristina Sangrador Pelluz : àrea de nutrició artificial
- Magdalena Trullas Altisen: dispensació en dosis unitàries i validació de prescripcions de medicaments DH (diagnòstic hospitalari) dels especialistes de l'hospital.

- Rosa Madrideo Mora : Atenció primària
- Rosa Tomas: Atenció primària
- Pablo March Lopez : Atenció primària a temps parcial

Farmacèutics residents

Un farmacèutic de cada any docent.

5. Cartera de serveis i activitat assistencial

Cartera de serveis

1. **Gestió clínica** de la farmacoteràpia i selecció de medicaments. Guia farmacoterapèutica.
2. **Gestió de l'adquisició de medicaments.** Control d'existències, proveïdors, despesa. Ús compassiu i medicaments estrangers.
3. **Gestió econòmica** i seguiment de pressupostos. Avaluacions de la utilització de medicaments.
4. **Distribució de medicaments a pacients hospitalitzats.** Distribució de medicaments en dosis unitàries. Control de farmacioles.
5. **Dispensació de medicaments a pacients externs.** Medicaments d'ús hospitalari.
6. **Assaigs clínics.** Gestió, aleatorització, condicionament per a l'administració i dispensació de medicaments en fase d'investigació.
7. **Formulació magistral.** Fórmules magistrals, preparacions normalitzades, barreges intravenoses, envasament en dosis unitàries.
8. **Oncohematologia.** Protocols de tractament. Condicionament de citostàtics. Seguiment de pacients.
9. **Nutrició parenteral.** Protocol de nutrició. Elaboració personalitzada de nutricions. Control i seguiment de pacients.
10. **Atenció farmacèutica a Urgències.** Identificació de problemes relacionats amb la medicació i conciliació de la medicació dels pacients que ingressen des del Servei d'Urgències.
11. **Atenció farmacèutica a la UCI:** Identificació de problemes relacionats amb la medicació. Nivells de fàrmacs en sang i ajust de dosis.
12. **Atenció farmacèutica al sociosanitari :** Distribució de medicaments. Identificació de problemes relacionats amb la medicació i conciliació de la medicació dels pacients .
13. **Seguretat.** Participació en la Comissió de Seguretat del Pacient (grup per garantir l'ús segur dels medicaments). Avaluació dels esdeveniments relacionats amb els medicaments i notificats en el sistema de notificació d'esdeveniments SiNASP.

Activitat assistencial

L'activitat assistencial del Servei de Farmàcia en xifres ha estat la següent (dades de l'any 2015):

Quimioteràpies

Oncohematologia: 2.621 reconstitucions

Assaigs clínics: 1.121 reconstitucions per a 231 pacients

Nutricions parenterals

Adults: 3.098 per a 205 malalts

Nounats: 170 per a 22 nounats

Farmàcia Hospitalària	
Guia Unitat Docent	Febrer 2016

Dispensació intrahospitalària de medicaments

Mitjana de dosis unitàries dispensades per dia: 3.793

Dispensació a pacients externs

Mitjana de pacients atesos per dia: 75

S'atenen pacients de les especialitats següents:

- Medicina Interna
- Medicina Interna: malalties infeccioses i VIH
- Oncologia
- Hematologia
- Reumatologia
- Dermatologia
- Pneumologia
- Aparell Digestiu: malalties inflammatòries i hepatitis B i C
- Pediatria: hormona del creixement i nutrició
- Pacients amb preparats per a nutrició enteral
- Pacients en tractament amb medicaments estrangers
- Pacients en tractament amb medicaments en fase d'investigació clínica

Fórmules magistrals

Fórmules preparades: 22.383

Centre d'Informació de Medicaments (CIM)

Els farmacèutics del servei atenen totes les consultes relacionades amb la informació sobre medicaments redactant informes sempre que ho consideren indicat.

6. Activitat docent

Al Servei de Farmàcia es fan les sessions següents:

- Sessions formatives del servei setmanals
- Sessions organitzatives setmanals
- Sessions bibliogràfiques coincidint amb les organitzatives
- Sessions mensuals per a la formació continuada del personal auxiliar i d'infermeria del servei
- Cada any s'ofereix una plaça de pràctiques tutelades als estudiants de la llicenciatura de Farmàcia
- Pràctiques de l'assignatura de Farmàcia Clínica a la Facultat de Farmàcia de la Universitat de Barcelona

7. Programa/pla de rotacions i funcions del resident

Cal redactar un **itinerari formatiu personalitzat per a cada resident**, en el qual es defineixin les rotacions que farà el resident, el facultatiu responsable de cada rotació, la durada de la rotació i els objectius assistencials i docents que cal assolir en cada rotació.

En l'itinerari es complementa l'activitat assistencial amb activitats formatives i investigadores amb l'objectiu que el resident assoleixi les competències i habilitats necessàries per a l'adequat desenvolupament de la seva activitat professional.

En l'itinerari formatiu s'indiquen totes les rotacions establertes en el programa nacional de l'especialitat.

Per a un bon seguiment de l'itinerari, cal fer entrevistes estructurades amb la tutora (com a mínim, quatre cada any) amb l'objectiu de revisar el correcte assoliment dels objectius docents i les competències professionals. En funció del resultat d'aquestes entrevistes es poden introduir modificacions en l'itinerari formatiu per adequar els temps i les activitats formatives a la progressió del resident.

Programa docent del Servei de Farmàcia de l'Hospital Universitari MútuaTerrassa

PRIMER ANY

1. Adquisició, emmagatzemament i conservació de medicaments i matèries primeres

1.1. Coneixements que el farmacèutic ha d'assolir

- Proveïdors de medicaments: laboratori, majorista, farmàcia comunitària.
- Procediments per a l'adquisició de medicaments. Com actuar davant d'un trencament d'estocs.
- Programa informàtic de gestió d'estocs.
- Procediment per determinar la freqüència i quantitat de les comandes.
- Procediments per establir els nivells d'estocs mínims i de seguretat i els índexs de rotació.
- Sistemes de control en la recepció de medicaments.
- Sistemes de control de les caducitats.
- Normativa per al correcte emmagatzemament. Ubicacions dins del magatzem de farmàcia.

1.2. Activitats d'aprenentatge

- Redacció de procediments orientats a la correcta recepció i conservació dels medicaments dirigits al personal auxiliar.
- Informació al personal sobre els nous medicaments inclosos a la guia farmacològica i sobre les seves condicions de conservació i dispensació.

Farmàcia Hospitalària	
Guia Unitat Docent	Febrer 2016

- Redacció de nous procediments, si s'escau.
- Control mensual de les farmacioles de les plantes d'hospitalització.
- Control de caducitats.

2. Farmacotècnia

2.1. Coneixements que el farmacèutic ha d'assolir

- Condicions que han de complir les matèries primeres per a la preparació d'una fórmula magistral.
- Selecció dels materials necessaris per elaborar formes farmacèutiques.
- Procediments per a l'elaboració de les diferents formes farmacèutiques que es preparen a l'hospital.
- Coneixement de les fórmules normalitzades que s'elaboren al Servei de Farmàcia.
- Reenvasament de medicaments.

2.2. Activitats d'aprenentatge

- Redacció i actualització de protocols normalitzats de treball per a l'elaboració de fórmules magistrals.
- Elaboració de fórmules magistrals.
- Conservació i retirada de les mostres dels preparats elaborats.
- Registre de preparats, matèries primeres i material d'envasament.
- Control diari del correcte reenvasament de medicaments en dosis unitàries.

3. Selecció de medicaments i guia farmacològica

3.1. Coneixements que el farmacèutic ha d'assolir

- Medicaments inclosos a la guia farmacològica de l'hospital.
- Protocols de medicaments que s'utilitzen a l'hospital.
- Procediments per a la selecció de medicaments: inclusió de medicaments a la guia farmacològica.

3.2. Activitats d'aprenentatge

- Guia farmacoterapèutica de l'hospital: actualització de la guia segons les actes de la Comissió de Farmàcia (és important mantenir la guia farmacològica actualitzada de cara a les posteriors edicions).

4. Distribució de medicaments i seguiment de tractaments

4.1. Coneixements que el farmacèutic ha d'assolir

- Estructura i organització del Servei de Farmàcia.
- Sistemes de distribució de medicaments a l'hospital i als CAP que depenen de l'hospital.
- Distribució i control de medicaments estupefaents.

Farmàcia Hospitalària	
Guia Unitat Docent	Febrer 2016

4.2. Activitats d'aprenentatge

- Farmacioles de les unitats d'hospitalització: reposició, adequació dels continguts, control i seguiment mensual.
- Validació de tractaments. Introducció de tractaments en el programa informàtic de dispensació en dosis unitàries.
- Seguiment dels tractaments de les diferents unitats d'infermeria: duplicitats, interaccions, dosificació de medicaments en situacions especials.
- Revisió de tractaments en els registres d'infermeria.
- Control de qualitat dels caixetins de dosis unitàries. Revisió de carros i elaboració d'informes mensuals dels resultats de les revisions.

Les rotacions del primer any es fan de manera simultània. La responsabilitat d'una planta es compatibilitza amb la resta d'activitats.

L'objectiu final és conèixer els tractaments de les diferents patologies que s'atenen a l'hospital i el funcionament global del Servei de Farmàcia.

SEGON ANY

4. Distribució de medicaments i seguiment de tractaments

Atesa la importància de la farmacoteràpia i la distribució de medicaments a l'hospital, aquesta rotació continua fins al mes d'octubre del segon any.

5. Informació de medicaments

5.1. Coneixements que el farmacèutic ha d'assolir

- Fonts d'informació de medicaments.
- Tècniques per a la cerca d'informació.
- Lectura crítica d'articles científics.
- Tècniques per a l'elaboració i difusió de la informació.

5.2. Activitats d'aprenentatge

- Arxiu de la informació rebuda al CIM.
- Cerques bibliogràfiques.
- Resolució i registre de consultes i explotació anual de les dades de les consultes ateses.
- Redacció d'informes sobre medicaments per als professionals sanitaris.
- Redacció d'informes per a l'avaluació de medicaments.
- Redacció d'informes per a la utilització de medicaments.
- Redacció d'informes per als pacients. Programa Infowin.

6. Farmàcia oncohematològica. Manipulació de citostàtics

6.1. Coneixements que el farmacèutic ha d'assolir

- Protocols terapèutics d'aplicació a l'hospital.
- Protocols per a la manipulació segura de medicaments citostàtics: reconstitució, dosificació i control.
- Procediments per a l'administració de citostàtics.
- Monitoratge de reaccions adverses a citostàtics i tractament de les extravasacions.

6.2. Activitats d'aprenentatge

- Validació de prescripcions.
- Revisió i actualització de procediments de treball per a la manipulació de citostàtics.
- Preparació de tractaments citostàtics segons els procediments de treball vigents.
- Seguiment de tractaments.
- Docència a infermeria per a la manipulació i administració de citostàtics i sobre les mesures d'actuació davant d'una extravasació.

7. Nutrició artificial i barreges intravenoses

7.1. Coneixements que el farmacèutic ha d'assolir

- Processos bioquímics implicats en la nutrició.
- Valoració de l'estat nutricional.
- Criteris per establir les indicacions en la nutrició artificial.
- Fluidoteràpia, equilibri electrolític i paràmetres de laboratori relacionats.
- Càlcul de requeriments de nutrients.
- Especialitats de nutrients disponibles per a la formulació de nutrició parenteral.
- Tècniques per a la preparació i el control de barreges per a nutrició parenteral.
- Criteris per avaluar els preparats per a nutrició enteral i fórmules disponibles a l'hospital.

7.2. Activitats d'aprenentatge

- Formular dietes parenterals i enterals adequades als requeriments individuals de cada pacient. Establir criteris per a l'inici i la retirada de la dieta.
- Preparar bosses per a nutrició parenteral i barreges intravenoses segons els protocols establerts.
- Seguiment de pacients amb nutrició parenteral i modificació de les fórmules segons l'evolució dels malalts.
- Revisió i actualització dels procediments de treball relacionats amb la nutrició.
- Docència a infermeria per a la correcta administració de la nutrició artificial i la detecció precoç de les complicacions més freqüents.
- Instaurar mesures per corregir les complicacions més habituals.

Durant el segon any de residència es fan de manera successiva les rotacions d'oncohematologia i nutrició artificial. La informació de medicaments es combina amb totes dues rotacions.

Farmàcia Hospitalària	
Guia Unitat Docent	Febrer 2016

Els objectius finals d'aquest any són, d'una banda, que el resident conegui els protocols de l'hospital en oncologia i hematologia i manipuli amb seguretat els medicaments implicats; i, d'altra banda, que adquireixi l'habilitat necessària per a l'adequació de les fórmules de nutrició a les necessitats dels malalts.

TERCER ANY

8. Assaigs clínics. Investigació

8.1. Coneixements que el farmacèutic ha d'assolir

- Metodologia de la investigació clínica.
- Disseny i avaluació de la investigació clínica.
- Procediments per a la tramitació i autorització per fer assaigs clínics a l'hospital.
- Procediments per a la gestió i distribució de medicaments i productes sanitaris emprats en la investigació clínica.
- Normes de la bona pràctica clínica.
- Legislació vigent relacionada amb la investigació clínica.
- Participació del Servei de Farmàcia en el Comitè Ètic d'Investigació Clínica.

8.2. Activitats d'aprenentatge

- Dispensació i control dels medicaments dels assaigs clínics autoritzats a l'hospital.
- Adequació per a l'administració de medicaments en investigació quan el protocol autoritzat ho requereixi.
- Gestió de la documentació del Servei de Farmàcia relacionada amb els assaigs clínics.
- Atenció a les visites dels monitors d'assaigs clínics per al seu inici i seguiment.
- Utilització dels programes informàtics d'aplicació en la gestió d'assaigs clínics.
- Revisió i actualització de procediments normalitzats de treball.

9. Farmacocinètica

Rotació externa: se segueix el programa de l'hospital on se sol·liciti la rotació.

Tan bon punt com sigui possible aquesta activitat es desenvoluparà al servei de farmàcia

10. Gestió del servei i control de qualitat

10.1. Coneixements que el farmacèutic ha d'assolir

- Legislació aplicable al Servei de Farmàcia.
- Planificació de un servei de farmàcia: espai, personal i material necessaris segons les característiques de l'hospital.
- Redacció de normes i procediments de treball per a totes les àrees del servei.
- Aplicació de la informàtica a la gestió.
- Negociacions per a l'adquisició de medicaments.
- Criteris per a la definició d'indicadors de qualitat en les diferents àrees del servei.

Farmàcia Hospitalària	
Guia Unitat Docent	Febrer 2016

- Redacció d'avaluacions econòmiques de medicaments.
- Elaboració de pressupostos.

10.2. Activitats d'aprenentatge

- Revisió dels procediments de treball de totes les àrees del servei.
- Planificació de les activitats del personal del servei.
- Seguiment dels indicadors de qualitat i propostes de millora.
- Redacció de la memòria anual d'activitats del servei.
- Preparació d'estudis farmacoeconòmics. Interpretació de resultats.
- Redacció d'informes per a les comissions de l'hospital i participació en les comissions.
- Seguiment de pressupostos i de l'ús eficient dels recursos destinats als medicaments.

11. Atenció a pacients externs

11.1. Coneixements que el farmacèutic ha d'assolir

- Dispensació de medicaments d'ús hospitalari.
- Dispensació de medicaments d'ús hospitalari a pacients amb malalties cròniques i el seu seguiment.
- Sol·licitud i dispensació de medicaments estrangers.
- Sol·licitud de medicaments d'ús compassiu.
- Ús excepcional de medicaments.
- Processos relacionats amb la nutrició enteral domiciliària (NED).

11.2. Activitats d'aprenentatge

- Identificació de pacients amb problemes relacionats amb la medicació i procediments per a la seva resolució.
- Establir sistemes per potenciar l'adherència al tractament.
- Redactar documents per informar els pacients sobre els medicaments d'ús hospitalari.
- Analitzar la prescripció de medicaments per a ús compassiu.
- Revisió de les indicacions per a la NED, validació de prescripcions i seguiment de pacients.

QUART ANY

12. Atenció primària i especialitzada

12.1. Coneixements que el farmacèutic ha d'assolir

- Gestió de la medicació en els serveis d'urgències dels CAP.
- Avaluació de la prescripció de medicaments. Indicadors més freqüents.
- Informació de medicaments. Detecció de problemes relacionats amb els medicaments a la consulta d'atenció primària.
- Comissió de Farmàcia i Terapèutica internivells.

12.2. Activitats d'aprenentatge

- Revisió de la medicació dels CAP: conservació i composició de l'estoc.
- Redacció de protocols de tractament.
- Resolució de consultes específiques de l'atenció primària.
- Revisió de tractaments crònics: duplicitats, polimedicació, interaccions.
- Participació en programes de seguiment de grups especials de pacients.

13. Rotacions hospitalàries

- Urgències
- UCI
- Medicina Interna: malalties infeccioses
- Oncohematologia

Activitats d'aprenentatge

- Reunions periòdiques amb els facultatius de referència.
- Resolució de consultes relacionades amb els medicaments.
- Programació de sessions de temes relacionats amb els medicaments segons les necessitats de cada moment.
- Assistència a les sessions clíniques dels diferents serveis.
- Adequació d'estocs de medicaments a les necessitats reals dels serveis.
- Suport a infermeria en la informació i administració de medicaments.
- Informació de medicaments a l'alta dels pacients.
- Redacció de protocols de medicaments.
- Conciliació de tractaments.

Activitats permanents

• Assistencials

- Revisió, adequació i seguiment dels estocs de planta.
- Control de caducitats de les farmacioles dues vegades l'any.
- Revisió diària dels carros de dispensació en dosis unitàries.
- Propostes per a la millora de la qualitat en les diferents rotacions.
- Seguretat en la utilització dels medicaments.
- Gestió de la qualitat.
- Investigació: promoure estudis d'utilització de medicaments.
- Relació amb el pacient.

• Docència

- Participació en sessions docents per al personal auxiliar i d'infermeria. Impartició d'una sessió cada quatre mesos al personal auxiliar del Servei de Farmàcia.
- Sessions bibliogràfiques del servei.

Farmàcia Hospitalària	
Guia Unitat Docent	Febrer 2016

- Presentació d'un cas clínic a la Societat Catalana de Farmàcia Clínica.
- Docència als estudiants de pràctiques tutelades.
- Col·laboració en la docència als estudiants de Farmàcia.

Coneixements que cal adquirir

- Tractament farmacològic dels principals processos patològics.
- Utilització segura dels medicaments: selecció, prescripció i administració.
- Bioestadística.
- Identificació de problemes relacionats amb la terapèutica.
- Identificació d'interaccions.
- Informació de medicaments al personal sanitari.
- Informació de medicaments als pacients.
- Farmacovigilància.
- Gestió del servei i control de qualitat.
- Disseny de projectes d'investigació i publicació de resultats.
- Tècniques de comunicació.
- Sistemes de difusió de les activitats del servei.
- Comissions hospitalàries: redacció d'actes i documents oficials.
- Metodologia de millora de la qualitat: proposta d'indicadors i presentació dels resultats.

Funcions del resident

- Assolir els coneixements, les habilitats i les responsabilitats establertes en el seu itinerari formatiu.
- Desenvolupar les actituds indicades en el seu itinerari formatiu.
- Desenvolupar activitats investigadores relacionades amb la tasca assistencial del servei.
- Realitzar els cursos presencials establerts pel Comitè de Docència de l'hospital.
- Assistir als cursos establerts per a cada any de rotació i presentar-ne una breu memòria al tutor i al cap de servei.
- Realitzar els cursos *on-line* que es considerin adients per completar la seva formació.
- Preparar i presentar les comunicacions a congressos programades per a cada any de residència.
- Preparar almenys un article per publicar-lo a la revista de la societat espanyola de l'especialitat.
- Assistir i participar en les sessions internes del servei i de l'hospital que es considerin d'interès per a la seva formació.
- Programar sessions formatives per al personal auxiliar i tècnic del servei.
- Participar en els programes docents del servei: estudiants de farmàcia, pràctiques tutelades, programa d'infermeria.

Farmàcia Hospitalària	
Guia Unitat Docent	Febrer 2016

- Realitzar les guàrdies programades i informar de les incidències al cap de servei, al tutor i al farmacèutic responsable d'àrea.
- Redactar informes d'avaluació de medicaments.
- Assistir a les comissions clíniques relacionades amb les rotacions que està cursant.
- Registrar en el "portafolis" tota l'activitat (assistencial, formativa i docent) que està realitzant.
- Fer propostes per millorar la qualitat del servei.
- En totes les tasques relacionades amb pacients, garantir que s'estableixen les mesures de confidencialitat pertinents per acomplir els requisits de la llei de protecció de dades personals.

Guàrdies

Els residents del Servei de Farmàcia han d'atendre les guàrdies de les tardes i dels dissabtes del servei. Les guàrdies són remunerades.

- Tardes: des de les 16h fins a les 20 h dels dies laborables, segons el calendari establert.
- Dissabtes: de 10 a 20h, tots els dissabtes de l'any.
- Segons el calendari anual : sempre que hi hagin tres dies de festa consecutius per tal d'evitar la distribució de medicaments per un període superior a 48 hores.

El resident de primer any, realitza les guàrdies amb un adjunt i s'incorpora al calendari de les guàrdies de tardes i dissabtes el mes d'octubre del primer any.

Cursos

1r any de residència

Curs intensiu sobre antibioticoteràpia (Hospital del Mar)

2n any de residència

Curs de farmàcia clínica Joaquín Bonal (Hospital de la Santa Creu i Hospital de Sant Pau)

Curs d'introducció a la farmacoteràpia d'hemoderivats (Hospital Universitari Vall d'Hebron)

3r any de residència

Curs de farmàcia pediàtrica (Hospital Universitari Vall d'Hebron)

Curs de nutrició clínica Nutricia (Sociedad Española de Farmacia Hospitalaria, SEFH)

Aula FIR

4t any de residència

Curs d'urgències (Hospital Parc Taulí)

Curs de selecció de medicaments (Hospital Son Dureta [Palma de Mallorca] i Hospital Virgen del Rocío [Sevilla])

Farmàcia Hospitalària	
Guia Unitat Docent	Febrer 2016

Curs de monitoratge de fàrmacs en la pràctica clínica (Facultat de Farmàcia de la Universitat de Salamanca)

El quart any de residència s'ha d'assistir a **només un** dels tres cursos proposats.

Sempre que es faci una edició d'aquests cursos a Barcelona es prioritzarà l'assistència al curs de Barcelona.

Atesa la demanda de sol·licituds per assistir al curs de selecció de medicaments, cal fer la sol·licitud anualment i, si és admesa, es prioritzarà l'assistència a aquest curs.

És obligatòria l'assistència als cursos troncats de formació organitzats pel Comitè de Docència de l'hospital: curs d'acollida al resident, curs de bioètica, curs de bioestadística i curs d'habilitats comunicatives.

La Comissió de Docència de l'hospital recomana que durant els primers dos anys de residència només es facin els cursos propis de l'especialitat. Cal reservar l'assistència a cursos de doctorat per als dos anys següents.

Comunicacions a congressos

L'assistència a congressos està condicionada per la presentació d'un pòster o un treball d'investigació.

És convenient que els treballs realitzats estiguin relacionats amb la rotació que s'està cursant. Es valorarà que els treballs siguin una proposta de millora que es pugui incorporar a la pràctica assistencial del servei o que suposin una revisió orientada a la millora.

Assistència a congressos

2n any

Congreso Nacional de la SEFH i Congress of the European Association of Hospital Pharmacists

3r any

ASHP Mildyear Clinical Meeting (American Society of Health-System Pharmacists)

4t any

Congreso Nacional de la SEFH